

Прочете текста и отговорете на въпроси от 1. до 5. включително:

Ако поискате да си вземете малко котенце, то трябва да е на около осем седмици. Дотогава има нужда от майка си. Добре е да го занесете веднага на ветеринарен лекар, за да го изчисти от паразити и да го ваксинира.

За да свикне котето бързо с вас и да се чувства добре в дома ви, трябва да знаете някои основни неща. То има нужда от постоянно, спокойно кътче, за да може да спи дълго и необезпокоявано (повече от 2/3 от денонощието), от място за ходене по нужда и от парче дърво за ноктите. Може да се купи специална храна за малки котета, която съдържа витамини, въглехидрати и минерали в правилно съчетание. Храната не трябва да се дава директно от хладилника, а да бъде леко затоплена.

Играйте поне един час дневно с котето. Давайте му играчки (например малка топка, тапи, хартиени кълбета, парчета вълнен плат), за да се запознае по-добре с околния свят. Изключително важно: всеки ден галете котето, за да придобие постепенно доверие към вас и към другите хора. Така нарастват сигурността и любопитството му към обкръжаващата среда.

1. За коя сфера на общуване е предназначен текстът?

- А) за научната
- Б) за естетическата
- В) за официално-деловата
- Г) за медийната

2. Коя е темата на текста?

- А) Котката – капризен домашен любимец
- Б) Храненето на малките котета
- В) Как да отгледаме коте
- Г) Как котето опознава света

3. Как е осъществена връзката между първото и второто изречение на последния абзац?

- А) чрез лексикално повторение
- Б) чрез контекстов синоним
- В) чрез лично местоимение
- Г) чрез притежателно местоимение

4. Кое от твърденията НЕ е вярно според текста?

- А) Малките котета прекарват в сън около 2/3 от денонощието.
- Б) За да станат дружелюбни, малките котета трябва да бъдат галени.
- В) В храната за малки котета всички съставки трябва да са добре балансирани.
- Г) До 8-месечна възраст котето има изключителна необходимост от майка си.

5. Какъв е видът на подчертаното изречение в текста по състав?

Запишете отговора. *(сложно смесено изречение)*

Прочетете текста и изпълнете задачи от 6. до 9. включително:

Господарят на сетера го попитал:

- Аякс, колко лапи имаш?

- Четири – отвърнало кучето с лай.
- Колко колела има един велосипед?
- Две – отговорило то по същия начин.

Някои скептично настроени гости не могли да повярват на това, че няма някаква измама.

6. Какъв е видът на последното изречение в текста по състав?

- А) сложно смесено изречение
- Б) сложно съставно с подчинено определително изречение
- В) сложно съставно с подчинено допълнително изречение
- Г) сложно съчинено изречение

7. Какъв е глаголният вид на подчертаната глаголна форма в последното изречение?

Запишете отговора. (*свършен вид*)

8. Каква е синтактичната служба на подчертаната дума в първото изречение?

Запишете отговора. (*сказуемо*)

9. Коя дума НЕ е синоним на скептично от текста?

- А) подозрително
- Б) неразумно
- В) мнително
- Г) недоверчиво

10. Кое изречение е сложно съставно с подчинено допълнително изречение?

- А) На тебе ти е ясно, че ще продължиш обучението си.
- Б) Видно е с просто око, че двамата са се сдобрили.
- В) Неусетно разбраха, че са успели в начинанието си.
- Г) В пещерата дори не се усети, че навън е имало буря.

11. В кой ред фразеологизмите НЕ са антоними?

- А) през девет планини – на една ръка разстояние
- Б) с широки пръсти – цепи косъма на две
- В) на топа на устата – гол като пищов
- Г) девета дупка на кавала – важна птица

12. Какво изразяват подчертаните глаголни форми в текста?

- Върви!

Тя го последва в черквата. Той запали вощеница, метна епитрахила и взе молитвената книга.

- Дай тук болното!

- А) Действия, които говорещият лично е наблюдавал.
- Б) Възможни действия, които зависят от някакво условие.
- В) Действия, които се извършват по настояване на говорещия.
- Г) Действия, на които говорещият не е бил очевидец.

13. Коя от думите е прилагателно име?

- А) горещина
- Б) гореща
- В) горяща
- Г) горяла

14. Кой от подчертаните глаголи е от свършен вид?

Някой ми затиска (А) устата. Искам (Б) да викам, искам да креця (В). Нека ме пуснат (Г)!

15. Коя е правилната форма на думата в скоби?

А сега да съобщим от .....(кой) са осигурени наградите за днешното състезание, на което се явиха няколко .....(отбор).

Запишете отговора. (кого / отбора)

16. Кой ред съдържа само неизменяеми части на речта?

- А) тъкмо, нека, сив, от
- Б) съм, горе, дом, аз
- В) пред, до, да, върху
- Г) към, без, плик, плач

17. В кой ред е допусната грешка?

- А) Винаги съм искал да спечеля това състезание.
- Б) Когато бил ученик, той често ходил за риба.
- В) Никога преди не съм бил толкова уверен в себе си.
- Г) Съобщете ми, ако вече са направили предложението.

18. В кое изречение са употребени преизказни глаголни форми?

- А) Родителите ми са пътували много пъти до Гърция.
- Б) Елена отново пътувала до Гърция, но този път с брат си.
- В) Със семейството ми пътувахме и тази година до Гърция.
- Г) Той сподели впечатления от първото си пътуване до Гърция.

19. Какво означава фразеологичното словосъчетание *крайъгълен камък*?

- А) камък, захвърлен в ъгъла
- Б) издялан като ъгъл камък
- В) камък, поставен в ъгъла на сграда
- Г) основно положение

20. В кое изречение причастието изпълнява служба на подлог?

- А) Уплашен, той вижда всичките приятели до себе си.
- Б) Пътят и градините около него са като пометени от чумата.
- В) Новодошлият застава незабелязано до отворената врата.
- Г) Стигнах до дома си уморен, съсипан, пребит.

Прочетете изречението и изпълнете задачи 21. и 22.

Пазачът, (А) за *кого* говорехме, (Б) избягал от господаря си, (В) в *чий* дом намерил *някакъв*, (Г) таен тунел. Към 22. - местоименията са маркирани в червено!

21. В коя от посочените позиции запетаята е поставена ГРЕШНО? (Г)

22. Запишете с думи колко местоимения са употребени в изречението. (четири)

23. В коя от думите НЕ е допусната правописна грешка?

Тя неуспяла (А) да прекрие (Б) валнието (В) си и заговорила неясно (Г) и объркано.

24. Каква е грешката в изречението?

Топката бе изстреляна мигновено и излетя далече в страни от футболната врата.

А) правописна грешка

Б) граматична грешка

В) пунктуационна грешка

Г) лексикална грешка

25. В кой ред грешката е пунктуационна?

А) Българският и австрийският отбори се представиха най-убедително.

Б) Майсторът набързо зглоби частите на счупеното камионче.

В) Както очаквах те бяха забравили за даденото обещание.

Г) Публикувана бе наредбата на Министерство на здравеопазването.

26. В кой ред подчертаните думи са пароними?

А) Ръката му отече бързо след удара./ Придошлата вода се оттече още на другия ден.

Б) Най-голямото му желание беше да види Америка./ Той изгаряше от копнеж по родния дом.

В) Тя предпочиташе ефирни рокли за лятото./ Новите модели коли са с въздушни възглавници.

Г) Почистихме дома си от ненужните вещи./ Купихме необходимите неща за пътуването.

27. Какво означава фразеологичното словосъчетание *сизифов труд*?

А) неясен изход

Б) лека работа

В) божествена награда

Г) безплоден труд

28. Кой от фразеологизмите означава *предпазлив*?

А) на мравката път прави

Б) парен каша духа

В) търси под вола теле

Г) минава през иглени уши

29. В кое изречение са допуснати ДВЕ правописни грешки?

А) Преди педесет или шестдесет години тяхната къща беше в скалите, от другата страна на клисурата където днес минава железният път.

Б) Там царят и царицата бяха живяли много години, не обезпокоявани от никого, щастливи в своето безгрижие.

В) Облаците, чиито сенки вятърът гонеше по посивялото поле сякаш се докосваха до върховете на не пристъпните скали.

Г) Без да го потърси още веднъж с погледа си тя се остреми към островчето, което се зеленееше сред синевата на езерото.

30. В кое от изреченията НЕ е допусната правописна грешка?

А) Ненадейно се разнесе подтискащият звън на църковните камбани.

Б) Тя видя момака, който я гледаше втренчено, и го поздрави смутена.

В) Някои мои познати ме подтикваат да кандидатствам с испански език.

Г) Наградите, които ще бъдат раздадени, са усигорени от няколко фирми.

31. В кое от изреченията НЕ е допусната правописна грешка?

А) У рибите хрилете са зачатък на белите дробове.

Б) След двете войни хората на село живеели в недоимък.

В) Имаше своя не достатък – често се биеше с по-малките.

Г) Тази среща остави одпечатък в душата на сирачето.

32. В коя от подчертаните думи в изречението е допусната правописна грешка?

Най-накрая, преодолявайки (А) множество изпитания, младият принц предложил сърцето си на своята годеница, като ѝ поднесъл (Б) сватбения пръстен в предверието (В) на балната зала под погледите на умилени (Г) родители.

33. В кое от изреченията НЕ е допусната правописна грешка?

А) Родителите се борят трудно с ленността на децата.

Б) Искренността е едно от най-ценните човешки качества.

В) Една любяща майка винаги проявява преданността си.

Г) Истинността на тяхната версия се доказва и в съда.

34. В кой ред е допусната правописна грешка?

А) Най-известната Димитър-Димова творба е романът „Тютюн”.

Б) Кирило-Методиевите преводи на богослужебните книги са направени във Великоморавия.

В) За характеристика на литературен герой и до днес се използват иван-вазовските похвати.

Г) В творбите на младия поет се открива характерният геомилевски плам.

35. Коя от подчертаните думи в изречението е употребена НЕПРАВИЛНО?

VII б клас се представиха (А) най-добре на училищния (Б) кръг (В) на олимпиадата (Г) по български език и литература.

36. Кое от изреченията е сложно смесено изречение?

А) За личностите, които са оставили трайна следа в българската история, има най-богата и разнообразна информация в интернет.

Б) Какво точно се е случило, никой от присъстващите не разбира, защото всички хукнахме навън.

В) Учениците се успокоиха едва когато свърши изпитът, който полагат в края на учебната година.

Г) Електронната енциклопедия, която включва данни за историята на България и която вече е достъпна в интернет, ще бъде полезна и за учениците.

37. Кое изречение НЕ е сложно съставно с подчинено подложно изречение?

А) Който се старае, ще успее в живота.

Б) Близо до ума е, че отново ще победим.

В) Скоро разбраха, че са объркали посоката.

Г) Видя се, че присъстващите са притеснени.

38. В кое изречение НЕ е допусната пунктуационна грешка?

А) Кората е предпазният слой при растенията с дървесни стебла каквито са дърветата и храстите.

Б) Стеблата на някои растения, които могат да живеят по сухи места се използват за съхраняване на вода.

В) Ако почвата е суха, корените на растенията могат да се разпрострат надалече, търсейки вода.

Г) Стеблата произвеждат пъпки от, които през пролетта много бързо израстват нови листа и цветове.

39. Колко запетая са пропуснати в изречението?

Той реши да се връща чак когато слънцето започна да залязва, въздухът стана по-студен, а приятелите му, които бяха в съседната хижа, се обадиха и казаха, че го чакат.

Запишете отговора с думи. **(нет)**

40. В кое изречение НЯМА грешка при членуването?

А) Новодошлият погледна многозначително към своят съсед вдясно.

Б) Архитектът представи своя нов проект за реконструкция на стадиона.

В) Той остана единствения изненадан от окончателния резултат на теста.

Г) Новия проект на стадиона беше изготвен от архитекта в точния срок.

41. В кои позиции трябва да се поставят запетая в изречението?

Тя дълго мисли за историята (1) разказана ѝ от Савата (2) и си представяше (3) как е заедно с групата (4) как върви през гората (5) и очаква най-сетне да зърне водопада (6) който дълго е мечтала да види (7) а искаше и да се наслади на приятните мигове.

А) 1, 3, 5, 6, 7

Б) 1, 2, 4, 5, 6

В) 1, 2, 3, 4, 5

Г) 1, 2, 4, 6, 7

42. В кое изречение НЕ е допусната пунктуационна грешка?

А) Той се затича към пътната врата, която беше с красива желязна решетка, и видя един човек с бяла риза и сламена шапка.

Б) Момчето се вглеждаше внимателно във витрините, само защото търсеше нещо специално за подарък.

В) Пещерите се делят на три зони добре осветен вход, зона на здрача, в която прониква малко светлина, и съвсем тъмна зона.

Г) Ще взема такси защото, когато разчитам на градския транспорт, закъснявам и не успявам да пристигна навреме за работа.

43. От кой глагол НЕ може да се образува деепричастие?

А) дишам

Б) мечтая

В) успея

Г) работя

44. Кой от подчертаните глаголи е от несвършен вид?

Спусна (А) се Никола изумен, отчаян, разбута (Б) навалищата и падна (В) разбит до студено то и мъртво тяло. [...]

На другия ден слънцето все тъй жестоко и силно печеше (Г) [...]

45. В кое от изреченията е допусната граматична грешка?

А) Изведнъж артистът, който всички очакваха, излезе на сцената.

Б) Моментът, който всички очакваха, беше настъпил незабелязано.

В) С неимоверни усилия се качих в трамвая, който всички чакаха.

Г) Излезе на голям екран филмът, който се очакваше с интерес.

46. Коя от опозициите НЕ се открива в елегията „Заточеници“?

А) родно – чуждо

Б) любов – омраза

В) реалност – сън

Г) носталгия – радост

47. Кое историческо събитие е означено с метонимията *новий Батак* в лирическия увод на одата „Опълченците на Шипка“?

А) ослепяването на Самуиловите войници през 1014 г.

Б) падането на България под османско робство през 1396 г.

В) потушаването на Априлското въстание през 1876 г.

Г) победата на опълченците при връх Шипка през 1877 г.

48. В каква последователност откъсите образуват свързан текст от „Опълченците на Шипка“?

1. Нека. Но ний знаем, че в нашто недавно...

2. ... издига се някой див, чутовен връх, ...

3. ... защото там нейде, навръх планината, ...

4. ... свети нещо ново, има нещо славно, ...

А) 1, 2, 3, 4

Б) 3, 4, 1, 2

В) 1, 4, 2, 3

Г) 1, 4, 3, 2

49. Какво изразяват епитетите *гъвкава и звънлива* в одата „Българският език“?

- А) възхищение от благозвучието на родния език
- Б) уважение към създателите на родната реч
- В) удовлетворение от езика на дедите ни
- Г) удивление от богатството на родното слово

50. За въздействието на **Ниагарския водопад върху посетителите е вярно твърдението:**

- А) Природната красота въздейства само зрителино на посетителите на Ниагара.
- Б) За различното възприемане на природното чудо имат значение възрастта и националността на посетителите.
- В) За силното емоционално въздействие на гледката важна роля има непосредствено изразеното авторово отношение.
- Г) Ретардацията понижава нетърпението на посетителите да видят чудната гледка.

51. В описанието на **Ниагарския водопад НЕ са използвани:**

- А) градацията: *Нещо ври, кипи, беснува се, гърми...*
- Б) метафората: *едно трескаво, бясно вавилонско движение*
- В) образните сравнения: *като фонтани, като трептяща маса*
- Г) реторичните възклицания: *„Махни се с твоя рай...!”, „Щастливци!“*

52. В кой ред **НЕВЯРНО** са свързани автор и литературна творба?

- А) Иван Вазов – „Една българка”
- Б) Пейо Яворов – „На прощаване в 1868 г.”
- В) Алеко Константинов – „До Чикаго и назад”
- Г) Елин Пелин – „По жътва”

53. В стиха *с шепота на плахи листи, шепот сладък и тъжовен* от „Неразделни” са употребени:

- А) хиперболи
- Б) епитети и сравнения
- В) сравнения
- Г) епитети и метафори

54. Какви тропи и фигури са употребени в строфата от одата „Българският език“?

*Език свещен на моите деди,
език на мъки, **стонове вековни**,
език на **тая, дете ни роди** .....
за радост не – за ядове отровни.*

(език свещен, ядове отровни)
.....
примери за други инверсии в текста

- А) анафора, сравнение, епитет, хипербола
- Б) алегория, епитетет, ирония, метонимия
- В) хипербола, метафора, градация, ирония
- Г) **анафора, инверсия, метафора, антитеза**

55. Посочете НЕВЯРНОТО твърдение.

Думите на Странджата: *Какво ни трябва друго? Пари ли? Пари не щем, за пари не сме проливали кръвта си, защото е по-скъпа от всичките пари на влашките богаташи... Имот ли искаме, или къщи? Та ние заряхахме нашия имот и къщи доброволно. Ние нямаме нужда от имоти* съдържат доказателство за:

- А) родолюбието на хъшовете
- Б) цената на направения избор от хъшовете
- В) преболедуваната прекъсната връзка с родното
- Г) безкористността на хъшовете

56. Защо преминаването на замръзналия Дунав от Македонски е един от кулминационните епизоди в повестта „Немили-недраги“?

- А) Защото Македонски е главен герой.
- Б) Защото напрежението в епизода е изключително високо.
- В) Защото случката е през мразовита зима.
- Г) Защото Македонски не е подготвен за трудната задача.

57. Какво разкриват стиховете от „На прощаване в 1868 г.“?

*Аз вече пушка нарамах
и на глас тичам народен...*

- А) физическата характеристика на бунтовника
- Б) отдадеността му на националния идеал
- В) социалното му положение
- Г) любовта му към майката и либето

58. Какво е значението на израза *свобода и смърт юнашка* от стихотворението „На прощаване в 1868 г.“?

- А) всеки юнак се стреми към смъртта
- Б) свободата се постига с цената на жертви
- В) юнакът е юнак само когато загине
- Г) всяка юнашка смърт е в името на свободата

59. За кой литературен герой от изучените в VII клас творби се отнася твърдението?

Нито един друг образ на българската литература не е ставал така популярен, превърнал се в нарицателно име, слязъл от страниците на книгата и тържествуващ в живота...

Запишете отговора. **(Бай Ганьо)**

60. В коя част на разказа „Една българка“ е завръзката на повествователното действие?

- А) В първа част, в която се уточнява времето и мястото на действието.
- Б) Във втора част, в която баба Илийца прави своя избор в името на доброто.
- В) В трета част, в която централен е проблемът за достойния българин.
- Г) В четвърта част, в която баба Илийца проявява силата на характера си.